

Landskap: Östergötland Upptecknat av: John Mörén
 Härad: ..... Adress: Bo 9, Skänninge
 Söcken: Skänninge Berättat av: lika personer, angivna
 i uppteckningen.
 Uppteckningsår: 1928 Född år ..... i .....

Uppteckningen rör ..... sid.

De "kämpades" om vilken som skulle
 få sin säde först skuren. 1.

Lista värens bindande. 1.

Vargarna ville åt varande kvin-
 nor. 1-2.

Skänninge den 20 Okt. 1928.

Herr Docenten C. V. von Sydow,
Lund.

Med stort intresse hörde jag onsdagens föreläsning i radio och då jag i dag på torget träffade en gammal man från Skeppsås församling, vilken jag visste väl hade reda på gamla seder och bruk, frågade jag honom, om han kände *de Fv* några plägseder om den första och sista kärven.

Han omtalade, att han visserligen icke själv varit med om några särskilda ceremonier och numera förekomma icke sådana, men han erinrade sig, att hans gamle fader för mycket länge sedan omtalat, att, innan byarna skiftades och ägorna lägo intill varandra, "kampades" ~~var~~ *man* om vilken som skulle bliva först att få sin säd skuren, varjämte alla i ett hushåll hjälptes åt att binda den sista kärven, alldeles som, enligt föreläsningen, förr skedde i Skåne. Han kunde icke lämna någon utförlig skildring ~~ej~~ *heller* angiva motivet härför. Hade min sagesmans fader omtälat det, hava omständigheterna fallit min sagesman ur minnet.

Vad jag här meddelant om den sista kärvens bindande i Östergötland, har därför kanske icke så stort intresse för herr Docenten, men jag kommer nu till en annan sak, som det skulle glädja mig att få upplysning om.

För åtskilliga år tillbaka bodde jag i Fivelstad församling, en halv mil utanför Skänninge åt vadstenahället. Där råkade jag ofta en gammal, numera avliden, man, vilken hade mycket att berätta från gångna tider. Ledsamst nog kom jag mig icke före att anteckna hans historier, delvis berodde detta väl på, att mannen var åtskilligt överspän *änd* och en del av det han talade om rörde sig om översinnliga ting. Han var nämligen "söndagsbarn" och "seende", jag däremot åtskilligt skeptisk, var *för* jag icke fäste mycket *tv* till hans historier, ehuru jag är lifligt övertygad om, att han själv trodde på, vad han berättade.

En sak var det dock, som jag särskilt fäste mig vid och som jag fann mycket egendomlig. Förr fanns det mycket gott om vargar i dessa trakter. Under kalla vintrar, då Vättern låg frusen, togo vargerna sig över isen från Västergötland till Östergötland.

Vid ett torp hade man en vinter mycket ont av vargarna. De samlades på förstugubron och tjöto hela nätterna. "Se," förklarade min sagesman, "hustrun väntade att få barn och sådant hava vargarna kännning av, sådana kvinnor vilja de åt."

En annan händelse berättade han även. En bonde och hans hustru skulle en

kall juldagsmorgon resa till julöttan, jag tror det var i skogsbygden, men erinrar mig icke nu i vilken församling detta hände. De blevo förföljde av vargar, hästen skyggade, släden gjorde en hastig svängning och hustrun föll ur släden samt blev ett offer för vargarna, under det att bonden och hästen räddades. Även denna kvinna var i grossess och skulle, enligt min sagesmans åsikt, detta vara anledningen till, att vargarna voro så efterhängsna och icke låta skramma bort sig.

Det skulle intressera mig att höra om herr Docenten från andra håll i vårt land hört den föreställningen förefunnits, att vargarna särskilt hade vittring av havande kvinnor och om möjligen bakom denna föreställning ligger någon gammal tro eller myt.

Som min sagesman var en allvarlig, religiös man, och på fullt allvar tycktes hava den uppfattning han framhöll, vill jag icke tro, att jag från hans sida skulle vara utsatt för drift. Men möjlighet är visserligen icke utesluten att det endast var ~~en föreställning~~ ^{möjligt} som han fått, ^{för sig} men det kan ju också vara möjligt, att det bakom hans yttrande ligger någon gammal folkstro.

Jag ber om överseende, för att jag besvarar, men det skulle vara mycket roligt att få höra herr Docentens åsikt och tecknar jag

Med utmärkt högaktning

John Mörsén

Box 9,

Skänninge.